

บทที่ ๔

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ และแนวทางการนำแผนสู่การปฏิบัติ

๑. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. ปัจจัยภายใน

- ๑) ด้านยุทธศาสตร์ สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ เป้าหมายชัดเจนสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
- ๒) โครงสร้างองค์การบริหารงานของสถานศึกษา มีโครงสร้างกลุ่มบริหารงานแบ่งเป็น ๔ กลุ่ม คือ บริหารงานวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงานงบประมาณ และบริหารงานทั่วไป โดยมีระเบียบกำหนดขอบข่ายงานที่ชัดเจน ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานและชุมชน มีการทำงานเป็นทีม เพื่อเป้าหมายเดียวกันขององค์กร
- ๓) ระบบองค์การ สถานศึกษามีกฎระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน และมีการใช้สื่อเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ
- ๔) ทักษะของบุคลากร มีใจใฝ่เรียนรู้ และอุทิศเวลาให้การปฏิบัติงานทางราชการ
- ๕) คุณค่ารวมในองค์การ ครูและบุคลากรส่วนใหญ่มีความรัก ความสามัคคีกัน ทำงานเป็นทีมได้ดี มีผลงานปรากฏชัดเจน
- ๖) บุคลากร ครูและบุคลากรส่วนใหญ่ สอนตรงวิชาเอก รับผิดชอบงานโครงการที่ได้รับมอบหมายดี
- ๗) รูปแบบการนำองค์การ สถานศึกษามีการบริหารจัดการในคณะกรรมการและมีการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

๒. ปัจจัยภายนอก

- ๑) ลูกค้ำหรือผู้รับบริการ ชุมชน ผู้ปกครองและนักเรียนมีความต้องการส่งบุตรหลานมาเรียน
- ๒) สถานการณ์การเมือง กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้การสนับสนุนการศึกษาโดยการสนับสนุนงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ
- ๓) สภาพเศรษฐกิจ สถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากรจากชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเอกชน และสถานศึกษาได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี
- ๔) สภาพแวดล้อม ชุมชนโดยรอบเป็นชุมชนคนดั้งเดิมที่ให้เกียรติและเคารพสถานศึกษามีภูมิปัญญาท้องถิ่นให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดี
- ๕) สภาพสังคม ชุมชนเข้มแข็งเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาสถานศึกษาด้วยดีเสมอ
- ๖) เทคโนโลยี โรงเรียนมีระบบ IT ที่ทันสมัยพร้อมให้บริการและการบริหารจัดการ

๒. แนวทางการนำแผนสู่การปฏิบัติ

๑. เตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนปฐมวัย
๒. พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย และคณิตศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ให้ นักเรียนทุกคนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ทุกคนอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง และมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีทักษะการคิด วิเคราะห์ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้

๓.เร่งรัดพัฒนาการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเป้าหมายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๘ กลุ่มสาระ โดยเน้น ๔ กลุ่มวิชาหลัก ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

๕.ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาใช้ระบบคอมพิวเตอร์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

๖.พัฒนาศักยภาพผู้เรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะภาษาที่สอง และมีความพร้อมต่อการเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑

๗.พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตในการรับมือกับภัยพิบัติได้

๘.ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๙.ส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นไทยในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑๐.ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยสังคมศึกษา ประชาธิปไตย มีความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

๑๑.สนับสนุนค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๒.เสริมสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ

๑๓.พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๔.พัฒนาส่งเสริมการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

๑๕.พัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐาน

๑๖.จัดการสอนเสริมและเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกพื้นที่

๑๗.จัดระบบสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยจัดระบบรักษาความปลอดภัยครูและสถานศึกษา

๓.บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ดังนี้

๑. บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๑ มีส่วนร่วมในการจัดหรือนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ สภาพการดำเนินงาน ด้านการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพทางภูมิศาสตร์หรือบริบทของชุมชน การปกครอง อาชีพ สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่น ตลอดจนวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมของท้องถิ่น

๑.๒ ร่วมกำหนดนโยบาย เป้าหมาย มาตรฐานการศึกษา และตัวชี้ระดับสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นตามสภาพจริง

๑.๓ ร่วมส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างมืออาชีพ เสนอความเห็นพัฒนาเชิงวิชาการ รวมทั้งให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรใน สถานศึกษา

๑.๔ สนับสนุนหรือระดมทุนทรัพยากร เพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

รวมทั้งติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๕ พัฒนาสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ของโรงเรียน และให้การสนับสนุนให้มีสื่อ/อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะในการจัดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

๑.๖ ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพสถานศึกษา โดยให้ข้อมูล ตามความเป็นจริง

๑.๗ ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง สามารถนำสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างสอดคล้องต่อเนื่องเป็นระบบ บ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของสถานศึกษาได้ชัดเจนตามสภาพจริง

๒. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

๒.๑ บริหารงานตามนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนและนโยบายของต้นสังกัด

๒.๒ นิเทศ ควบคุม กำกับ และจัดการเรียนการสอนให้ครบ ตามขั้นตอนและกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร

๒.๓ ร่วมวางแผน และใช้แผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามสภาพปัญหาและนโยบายด้านคุณภาพของหน่วยงานต้นสังกัด

๒.๔ ควบคุมดูแลการใช้อาคารสถานที่ ให้คุ้มค่า โดยดูแลให้สะอาด เป็นระเบียบถูกสุขลักษณะตลอดจนการจัดบรรยากาศให้ ร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่อาศัย

๒.๕ จัดให้มีเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อ และ อุปกรณ์การเรียนการสอน อย่างเพียงพอตามความต้องการ

๒.๖ จัดประชุมประจำเดือน ประชุมวิชาการ เพื่อชี้แจงข้อราชการ หาแนวทาง ในการปฏิบัติงาน ติดตาม การปฏิบัติงานของครู และหาแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน จัดอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะให้แก่บุคลากร

๒.๗ ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

๒.๘ ควบคุม กำกับ การปฏิบัติงานของครู ยกย่อง เชิดชูเกียรติครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นและเผยแพร่ผลงาน ตลอดทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ และเงินเดือนให้สูงขึ้น

๒.๙ สรุปผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเสนอต่อ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๒.๑๐ ปฏิบัติงานนอกสถานศึกษาเท่าที่จำเป็น เพื่อประสานงานกับบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย จากผู้บังคับบัญชา กรรมการโรงเรียน และงานที่สนองนโยบายรัฐบาล

๓. บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน

๔.๑ เตรียมการสอน (แผนการจัดการเรียนรู้ การสอนซ่อมเสริม การใช้สื่อ การทดสอบตามจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

๔.๒ สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือครู โดยยึดหลัก เต็มเวลา เต็มหลักสูตรเต็มความสามารถ

๔.๓ กวดขัน และติดตามนักเรียนให้มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ

๔.๔ จัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๔.๕ ผลิต และใช้สื่อ แสวงหานวัตกรรมและเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๔.๖ วัดและประเมินผล ความก้าวหน้าของนักเรียนตามสภาพที่แท้จริงอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ โดยปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๔.๗ จัดทำเอกสารงาน ชุกรการประจำชั้น ให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และส่งฝ่ายวิชาการตรวจสอบตามกำหนด

๔.๘ จัดทำระบบข้อมูลนักเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือ ที่รับผิดชอบให้เป็นปัจจุบัน

๔.๙ มีแผนปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของนักเรียน

๔.๑๐ ปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่ได้รับมอบหมาย รับผิดชอบให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ พร้อมรายงานผลการปฏิบัติงาน ตามสายงานถึงผู้บริหารโรงเรียน เป็นระยะตามกำหนดที่วางไว้ในปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี

๔.๑๑) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของทางราชการ และข้อตกลง ของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด นิเทศ ให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อนครู

๔.๑๒ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

๔. บทบาทหน้าที่ของผู้เรียน

๕.๑ กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อให้รู้จักการวางแผน พัฒนาระบบการคิด การแก้ปัญหา และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในตัวเองให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง

๕.๒ บริหารจัดการเรียนรู้ของตนเองให้มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๕.๓ ปฏิบัติตนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ ความสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

๕.๔ มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา/หน่วยหรือแผนการเรียนรู้ และแผนงาน/โครงการที่สถานศึกษากำหนด

๕.๕ ให้ข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องตามความเป็นจริง โดยการแสดงความคิดเห็น ให้สัมภาษณ์ หรือแสดงนิทรรศการ/ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา

๕.๖ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูและเพื่อน ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน

๕. บทบาทหน้าที่ของนายช่างครุภัณฑ์

๖.๑ ปิด-เปิด ห้องเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ

๖.๒ ปิดกวาด ชัดถู อาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณโรงเรียนและกำจัดขยะ

๖.๓ ดูแลน้ำดื่มน้ำใช้ตามอาคารต่าง ๆ ตลอดจนน้ำใช้ในห้องน้ำ ห้องส้วม ของครูและนักเรียนอย่างทั่วถึง และเพียงพอ

๖.๔ ดูแลปรับปรุง ตกแต่ง สวนหย่อม ไม้ดอก ไม้ประดับ บริเวณต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ให้เป็นระเบียบสวยงามอยู่เสมอ

๖.๕ ดูแลรักษาความปลอดภัยของสถานที่ราชการ และทรัพย์สินของทางราชการ

๖.๖ เติมน้ำสีราชากร หนังสือทั่วไป บริการอัดสำเนาหนังสือ เอกสาร ของทางราชการ

๖.๗ บริการครู และนักเรียนตามความเหมาะสม

๖.๘ ดูแลรักษาปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ ของโรงเรียนให้ใช้งานได้ตามควรแก่สภาพ

๖.๙ ปฏิบัติงานตามที่ผู้บริหาร และครูมอบหมาย ตามความเหมาะสมกับหน้าที่และงานอื่น ๆ ที่กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบหมาย